

คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒๐/๒๕๖๗

คณะกรรมการการเลือกตั้ง
พรรคก้าวไกล

ผู้ร้อง
ผู้ถูกร้อง

รธน. มาตรา ๔๙ และมาตรา ๒๑๑ วรรคสี่

พ.ร.บ. ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) และวรรคสอง และมาตรา ๙๔ วรรคสอง

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ เป็นบทบัญญัติที่มีความมุ่งหมายเพื่อพิทักษ์ปกป้องการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขจากภัยคุกคามซึ่งเกิดจากการกระทำที่เป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ เพื่อมิให้มีการใช้สิทธิหรือเสรีภาพที่จะส่งผลเป็นการบั่นทอน ทำลายหลักการพื้นฐานของรัฐธรรมนูญ และสิ้นคลอนรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศไทยที่ดำรงอยู่ให้เสื่อมโทรมหรือต้องสิ้นสลายไป ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) เป็นกฎหมายที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ และมีความสัมพันธ์กับหลักประชาธิปไตยที่ปกป้องตัวเองได้ โดยบัญญัติให้มีการยุบพรรคการเมือง ซึ่งถือเป็นหนึ่งในกลไกของการปกป้องตนเองเพื่อป้องกันภัยคุกคามต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย

เมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ ๓/๒๕๖๗ ว่า การกระทำของผู้ถูกร้องเป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ ซึ่งคำวินิจฉัยนี้เป็นเด็ดขาดและมีผลผูกพันตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคสี่ โดยที่พฤติการณ์ของผู้ถูกร้องตามคำวินิจฉัยดังกล่าวจึงเข้าลักษณะการกระทำอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วย กรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกร้องกระทำการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) อันเป็นเหตุให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๒ วรรคสอง กับเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของคณะกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องตามมาตรา ๙๒ วรรคสอง มีกำหนดเวลาสิบปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้อง และห้ามมิให้ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคผู้ถูกร้องไปจดทะเบียนพรรคการเมืองขึ้นใหม่ หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือมีส่วนร่วมในการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกภายในกำหนดสิบปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้องตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง

ย่อโดย นายศราวุธ โปธราชม
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญปฏิบัติการ

นางสาวกนกวรรณ พรประสิทธิ์
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๒

นายอรรถวุฒิ รัตนสุภา
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๑

นางสาวสุวัชรีย์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา
ผู้เชี่ยวชาญด้านคดี

นางสาวร่มปรางค์ สวมประจำ
รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ

นายสุทธิรักษ์ ทรงศิริไฉ
เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ